

ДИФЕРЕНЦИЈАЦИЈА НАСТАВЕ

ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ И ПРИНЦИПИ

Циљ и исходи

Циљ предавања:

Оснаживање наставника за планирање и реализацију диференциране наставе која подржава учење и напредовање све деце

Очекивани исходи - наставници су:

- упознати са концептом диференциране наставе;
- разумели принципе диференцијације наставе и учења
- унапредили своје компетенције за планирање и примену диференциране наставе

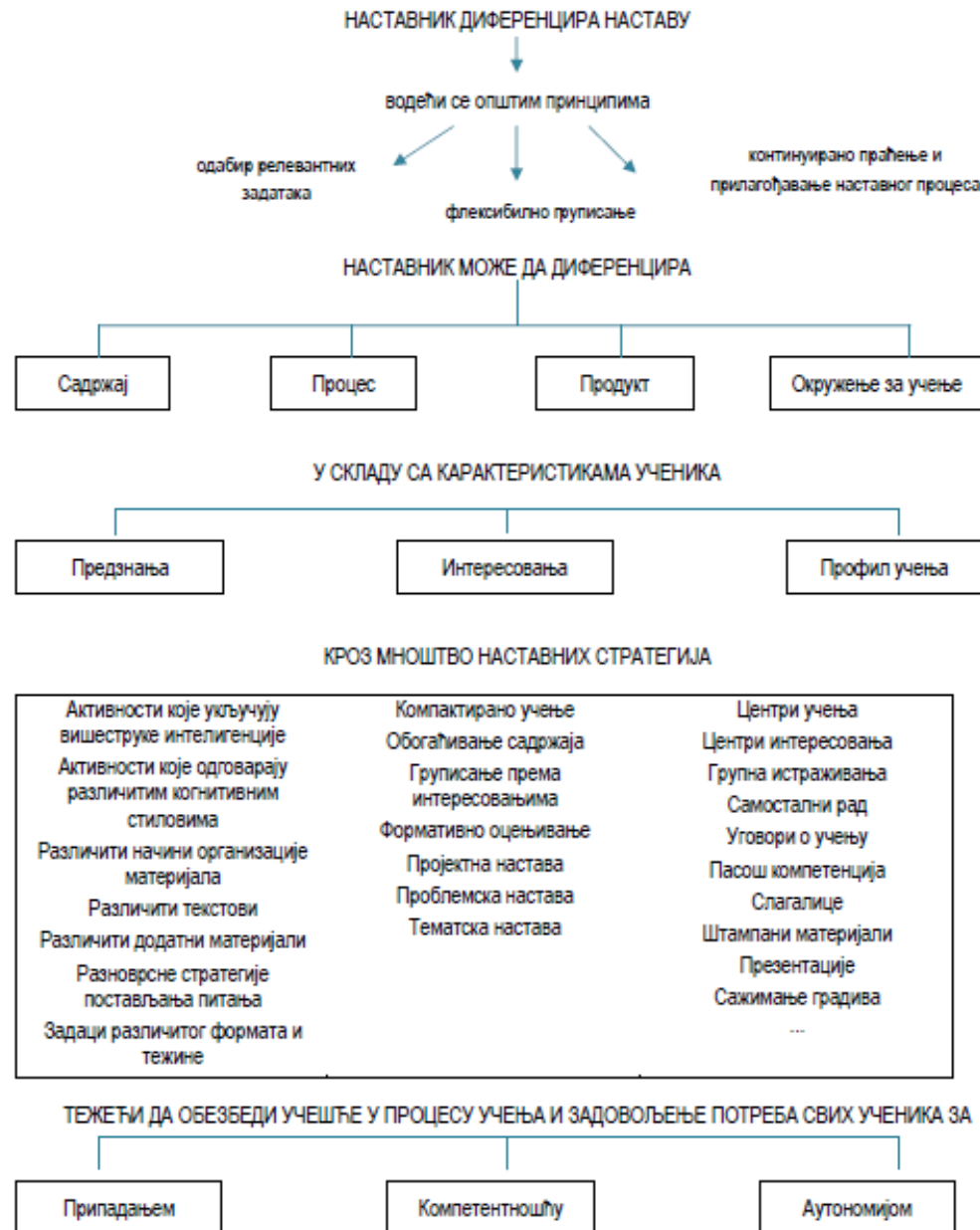
Диференцијација \neq Индивидуализација

- прилагођавање се врши за групе ученика сличних карактеристика од значаја за конкретне активности
- омогућава добит већем броју ученика истовремено, захваљујући коришћењу таквих задатака који излазе у сусрет различитим потребама
- фокусирано прилагођавање рада једном конкретном ученику и његовим специфичним карактеристикама и потребама

Новине у програму наставе и учења

- Програми наставе и учења су оријентисани на процес и исходе учења ради развијања функционалних знања
- Остварени исходи током процеса учења, воде развијању компетенција
- Последица - ефикасно деловање у новим, непознатим ситуацијама, односно решавање проблема.

Шематски приказ диференциране наставе

Смернице за планирање диференциране наставе

Планирање:

- За кога припремам наставу?
- Како да осмислим наставу у складу са оним што знам о мојим ученицима?
- Како да помогнем појединим ученицима да пронађу себе у ономе што уче?
- Шта још могу да сазнам о појединим ученицима посматрајући их током самог наставног процеса?
- Како да обезбедим да сваки ученик оствари добит од наставе у складу са сопственим потребама?

Стратегија за диференцијацију садржаја предзнање

- **текстови за различите нивое вештине читања**
- додатни материјали за различите нивое вештине читања
- допунска настава
- додатна настава
- демонстрација идеја или вештине (поред тога што говорите о њима)
- звучни материјали
- видео материјал (да бисте допунили или потпомогли излагање лекције)
- **текстови са оначеним кључним деловима**
- **вршњачка подршка** (када ученици раде на тексту или неком другом материјалу)
- **помогање ученицима у прављењу белешки**
- **речник кључних појмова**

Стратегија за диференцијацију садржаја интересовања

- **Направите центре интересовања** да бисте охрабрили ученике у даљем истраживању теме
- **Обезбедите разноврсне материјале** који одговарају различитим интересовањима ученика
- У избору материјала за рад узмите у обзир **питања која постављају ученици**
- Користите примере и илустрације у складу са **интересовањима ученика**

Стратегија за диференцијацију садржаја профил учења

- **Представљајте градиво на различите начине** (визуелно, гласовно, покретом, видео материјалом, симулацијом)
- Користите примере и илустрације које одговарају **различитим врстама интелигенције**
- Користите примере и илустрације које одговарају **девојчицама и дечацима или деци из различитих култура**
- У настави користите оба приступа: **од целине ка деловима и од делова ка целини**
- Дајте ученицима **времена да размисле**

Стратегија за диференцијацију процеса предзнање

- **активности различите тежине**, усмерене ка истом циљу
- **Прилагодите упутства**, (општа, детаљна специфична)
- различито разумљиви и софистицирани материјали и извори
- **мини радионице** о различитим вештинама различитих нивоа сложености да бисте подржали ученике у раду
- **Ученике групишите на различите начине предзнањима**
- Примењујте **различите критеријуме успеха**, и оне који одговарају целом одељењу, и оне који су у складу са индивидуалним потребама ученика
- Домаће задатке ускладите са могућностима ученика
- **Варирајте темпо рада** ученика

Стратегија за диференцијацију процеса интересовања

- **Групе ученика формирајте** према њиховим интересовањима тако да у групама могу бити ученици истих или различитих интересовања
- Користите у раду **дискусионе групе**
- Користите технику **групне слагалице** да бисте омогућили ученицима да се баве оним аспектима **теме** који их интересују
- Осмишљавајте задатке чије је успешно решавање повезано са различитим интересовањима
- Подстичите **ученике да осмишљавају** или учествују у осмишљавању задатака за рад

Стратегија за диференцијацију процеса профил учења

- **Омогућите** ученицима да на **различите начине покажу** шта су научили
- Подстичите ученике да **раде заједно** или **независно** једни од других
- Настојте да уравнотежено користите **здатке** који подразумевају **такмичарски, сараднички или индивидуални рад**
- Осмишљавајте активности које истичу различите перспективе у вези са неком темом

Стратегија за диференцијацију резултата предзнања

- **Оцењујте различите нивое** остварених резултата
- Користите изворе различитог нивоа сложености
- Организујте у одељењу мини-радионице о различитим аспектима резултата учења (нпр. постављање добрих истраживачких питања, коришћење интернета за проналажење информација, вођење интервјуа и сл.)
- Организујте **мешовите групе** када је потребно да **обезбедите подршку и вођење** ученицима у остваривању постигнућа
- Организујте **сличне групе** да бисте **напредним** ученицима омогућили достизање високих постигнућа
- Дефинишите **критеријуме успеха** који **уважавају** и **ваша очекивања** за одређену оцену и индивидуалне потребе ученика

Стратегија за диференцијацију резултата интересовања

- **Охрабрујте ученике да покажу** своје знање, разумевање и вештине у вези са темама које их посебно инересују
- **Помозите ученицима да пронађу** себи „менторе“ који ће их усмеравати ка постизању резултата или у избору онога на чему ће радити
- **Дозволите ученицима** да своја знања и вештине **покажу** користећи различита средства и начине
- **Омогућите ученицима** да слободно **постављају питања**, уз одговарајуће вођење наставника

Задаци који подстичу ученике да самостално организују окружење за учење

- **ПОСТАВЉАЊЕ ПИТАЊА - 5 минута**
(1 питање, начин рада очекивања)
- **ИСТРАЖИВАЊЕ - 30-45 минута** (мале групе, самосталан рад и органозовање, вредновање током радра)
- **ИЗВЕШТАВАЊЕ - 10-20 минута**
(излагање, представљање резултата, дебата, саморефлексија, вредновање)

Универзални дизајн за учење

- је скуп начела за израду наставног плана и програма који свим појединцима пружа једнаке могућности да уче
- Приступи:
 1. Различита средства представљања
 2. Различита средства деловања и изражавања
 3. Различити начини стварања заинтересованости

Међупредметне компетенције

- Циљ оријентације ка општим међупредметним компетенцијама и кључним компетенцијама је динамичније и ангажованије комбиновање знања, вештина и ставова релевантних за различите реалне контексте који захтевају њихову функционалну примену.

Облици наставе

- **ПРОБЛЕМСКА НАСТАВА**
- **ПРОЈЕКТНА НАСТАВА**
- **ТЕМАТСКА -
ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНА
(ИНЕГРАТИВНА) НАСТАВА**
- **ТИМСКА НАСТАВА**
- **АМБИЈЕНТАЛНА НАСТАВА**

Формативно оцењивање

- Врши се у току процеса учења
- Има циљ да модификује наставу и активности учења како би ученици остварили боља постигнућа.
- Подразумева квалитативну повратну информацију намењену и ученицима и наставницима

Повратна информација

Даје одговоре на питања

- **Куда идем? / Који су циљеви?**
- **Како ми иде? / Какав је напредак у остваривању циљева?**
- **Који су наредни кораци? / Које активности треба предузети да би напредовање било боље?**

Повратна информација

Може се дато о:

- задатку, тј. оствареном резултату;
- процесу;
- саморегулацији учења;
- ангажовању ученика.

За крај

- Продубљивање теме на редионици 8. јануара у 10:30
- Све најбоље у Новој години!

-
- **Хвала на пажњи!**